

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၈၉ အရ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်အကောက်များကို ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည်။

ပတခ(၀၀)-၀၃-၀၁(ခ)

၂၀၂၂-၂၀၂၃ အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ နှင့် ဝင်ငွေခွန် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တို့အရ ပေးပို့ရမည့် စုပေါင်း တင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေကြေညာလွှာ

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ အထိ ဝင်ငွေနှစ်အတွက် တင်သွင်းရမည့် စုပေါင်းတင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ ကြေညာလွှာ

အခွန်ထမ်း၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်	က။ အခွန်ထမ်းအမျိုးအစား : သက်ဆိုင်ရာအကွက်တွင် အမှတ်ဖြစ်ပါ	☐ တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်	☐ ကုမ္ပဏီ
		☐ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း	☐ အခြေခံသမဝါယမအသင်း
		☐ အခြားသမဝါယမအသင်းအဖွဲ့	☐ အခြားပုဂ္ဂိုလ်စု
	ခ။ နေထိုင်မှု : သက်ဆိုင်ရာအကွက်တွင် အမှတ်ဖြစ်ပါ	☐ မြန်မာနိုင်ငံသား	☐ ပြည်ပနေနိုင်ငံသား
	☐ ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသား	☐ ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသား - တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေထိုင်သော ရက်စုစုပေါင်းကို ဖော်ပြပါ ▶ _____	
	ဂ။ နိုင်ငံအမည် (အခွန်နှစ်ထပ်မကျသင့်စေရေးစာချုပ်ဝင် နိုင်ငံဖြစ်ပါက) ▶ _____		
	ဃ။ သက်ဆိုင်ရာအကွက်တွင် အမှတ်ဖြစ်ပါ :	☐ ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဝင်ငွေနှစ်အတွက် ပြင်ဆင်ထားသည့်ကြေညာလွှာ	
		☐ လိပ်စာပြောင်းလဲခြင်း	
		☐ ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့်ကုမ္ပဏီ	
အမည်		အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်	
ဇနီး(သို့)ခင်ပွန်းအမည် အပြည့်အစုံ (အိမ်ထောင်ရှိပါက)		အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်	
စာပို့လိပ်စာ (စာပို့သင်္ကေတဖော်ပြပါ)			
နေရပ်လိပ်စာ			
ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်		အီးမေးလ်လိပ်စာ	
အကောက်ခွန် IE Code		Industry Code လုပ်ငန်းအမျိုးအစားကုဒ်နံပါတ်	

အပိုင်း က	
လက်ခံရရှိသည့် စုစုပေါင်းငွေပမာဏ	
(က) ရောင်းချ၊ လဲလှယ်၊ လွှဲပြောင်းလိုက်သော ပိုင်ဆိုင်မှု ပစ္စည်းအမျိုးအစား	(ခ) လက်ခံရရှိသည့်ငွေပမာဏ
၁။ (က) အစုရှယ်ယာများနှင့် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ (သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များ ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်)	
(ခ) မြေယာ(သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များ ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်)	

(ဂ) ပစ္စည်း၊ စက်ရုံပစ္စည်း နှင့် ပစ္စည်းကိရိယာ(သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များ ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်)	
(ဃ) အခြားပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ(သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များ ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်)	
၂။ စုစုပေါင်းရရှိငွေ (ဒေါ်လ်ကွက် (ခ)ရှိ ၁က+၁ခ+၁ဂ+၁ဃ တို့အား ပေါင်းရန်)	

အပိုင်း ခ				
စုစုပေါင်း ကိုက်ညီပြီးကုန်ကျစရိတ်				
(က) လွှဲပြောင်း၊ လဲလှယ် ၊ ရောင်းချခဲ့သော ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း	(ခ) မူလတန်ဖိုး (သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ ကာလတန်ဖိုး)	(ဂ) မူလ တန်ဖိုးအပေါ် ခွင့်ပြုထားသော ဖြည့်စွက် တန်ဖိုး (သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာကာလတန်ဖိုး)	(ဃ) ယခုနှစ်နှင့် ယခင်နှစ်များ အတွက် စုစုပေါင်း တန်ဖိုး လျော့	(င) စုစုပေါင်း
၁။ (က) အပိုင်း က မှ အစုရှယ်ယာများနှင့် ငွေချေး သက်သေခံလက်မှတ်များ				
(ခ) အပိုင်း က မှ မြေယာ				
(ဂ) အပိုင်း က မှ ပစ္စည်း၊ စက်ရုံပစ္စည်းနှင့် ပစ္စည်း ကိရိယာ				
(ဃ) အပိုင်း က မှ အခြားပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ				
၂။ ဒေါ်လ်ကွက် (ခ)၊ (ဂ) နှင့် (ဃ)တို့ရှိ ပမာဏများအား တစ်ခုစီပေါင်းပါ။				
၃။ အလျားကွက် ၂ မှ ဒေါ်လ်ကွက် (ခ) နှင့် (ဂ) ရှိ ပမာဏများအား ပေါင်းပါ။				
၄။ အလျားကွက် ၂ ဒေါ်လ်ကွက် (ဃ) မှ ပမာဏကို ဖြည့်ပါ။				
၅။ စုစုပေါင်းကိုက်ညီပြီးကုန်ကျစရိတ်။ အလျားကွက် ၃ မှ အလျားကွက် ၄ အား နုတ်ပါ။				

အပိုင်း ဂ	
အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေနှင့် ကျသင့်အခွန်	
၁။ စုစုပေါင်းရရှိငွေ ။ (အပိုင်း က၊ အလျားကွက် ၂ မှ ငွေပမာဏကို ဖြည့်ပါ။)	
၂။ စုစုပေါင်းကိုက်ညီပြီးကုန်ကျစရိတ်။ (အပိုင်း ခ၊ အလျားကွက် ၅ ရှိ ငွေပမာဏကို ဖြည့်ပါ။)	
၃။ အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ။ အလျားကွက် ၁ မှ အလျားကွက် ၂ ကို နုတ်ပါ။ (သို့မဟုတ် သုညအောက် လျော့နည်းပါက “၀” ဟု ဖြည့်ပါ။ ဤနေရာမှစ၍ ကျန်ငွေများဖြည့်ရန်မလိုပါ။ အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေမရှိသဖြင့် အခွန်ပေးဆောင်ရန်မလိုအပ်ပါ။)	
၄။ ကျသင့်သော အခွန်ပမာဏ။ (အလျားကွက် ၃ x ၁၀%) ရေနှံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ ကုမ္ပဏီများအတွက် ကျသင့်မည့် အခွန်နှုန်းများအား ညွှန်ကြားချက်တွင် ကြည့်ပါ။ (ကြိုတင်ခွန်ပေးသွင်းခဲ့သော ဘဏ်ငွေသွင်းချလန် ပူးတွဲတင်ပြရန်။)	
၅။ ပေးဆောင်ထားသော ကြိုတင်ခွန်စုစုပေါင်း	
၆။ ယခုနှစ်သို့ သယ်ယူလာသော ယခင်နှစ်တွင် ပိုမိုပေးဆောင်ထားခဲ့သော အခွန်ပမာဏ	
၇။ ပေးဆောင်ရန်ကျန်ပမာဏ။ အလျားကွက် ၅ နှင့် အလျားကွက် ၆ တို့ကို ပေါင်း၍ ရသည့်ရလဒ်ကို အလျားကွက် ၄ မှ နုတ်ပါ။ သို့မဟုတ် သုည အောက်နည်းပါက “၀” ဟု ဖြည့်ပါ။	
၈။ ပိုမိုပေးဆောင်ထားသော ပမာဏ။ အလျားကွက် ၅ နှင့် အလျားကွက် ၆ တို့ကို ပေါင်း၍ ရသည့်ရလဒ်မှ အလျားကွက် ၄ ကို နုတ်ပါ။ သို့မဟုတ် သုညအောက် လျော့နည်းပါက “၀” ဟု ဖြည့်ပါ။ ပိုမိုပေးသွင်းထားခဲ့သော ငွေပမာဏကို အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ နှင့် အညီ ပြန်အမ်းမည်ဖြစ်သည်။ အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ပိုမိုပေးသွင်းထားခဲ့သော ပမာဏကျန်ရှိ နေပြီး ယင်းကို နောင်လာမည့် အခွန်နှစ်အတွက် အသုံးပြုလိုပါက ဤအကွက်တွင် အမှတ်ခြစ်ပါ။ ▶ □	

အပိုင်း ဃ	
ထပ်မံဖော်ပြလိုသောအချက်အလက် (သက်ဆိုင်ရာအကွက်တွင် အမှတ်ခြစ်ပါ။)	
၁။ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများ/ ဆက်စပ်ပုဂ္ဂိုလ်များအကြား၌ လွှဲပြောင်းရောင်းချခြင်း(သို့မဟုတ်) အခြားသူများအား ကာလတန်ဖိုးအတိုင်း မရောင်းချခြင်း။ ဖော်ပြပါအချက်တိုင်း မှန်ကန်ပါက အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်၊ လိပ်စာဖော်ပြချက် နှင့် ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သင်၏ ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှု။ သို့မဟုတ်ပါက ကာလတန်ဖိုးအတိုင်း ရောင်းချခြင်းမရှိသည့် အကြောင်းပြချက်အား ရှင်းလင်းပေးရန်။	☐ ဟုတ် ☐ မဟုတ်
၂။ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများအား ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများ/ ဆက်စပ်ပုဂ္ဂိုလ်များအကြား၌ ဝယ်ယူရရှိခြင်း(သို့မဟုတ်) အခြားသူများထံမှ ကာလတန်ဖိုးအတိုင်း မရရှိ ထားခြင်း။ ဖော်ပြပါအတိုင်းမှန်ကန်ပါက အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်၊ လိပ်စာဖော်ပြချက် နှင့် ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သင်၏ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှု။ သို့မဟုတ်ပါက ကာလတန်ဖိုးအတိုင်း မရရှိရသည့် အကြောင်းပြချက်အား ရှင်းလင်းပေးရန်။	☐ ဟုတ် ☐ မဟုတ်
၃။ ရောင်းချလိုက်သည့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအတွက် အမှန်ကုန်ကျခံသည့်တန်ဖိုးအား ကာလတန်ဖိုးဖြင့် အစားထိုးခဲ့ခြင်း။ ဖော်ပြပါအတိုင်း မှန်ကန်ပါက အစားထိုး ရသည့် အကြောင်းအရင်းအား ဖော်ပြရန်။ ဥပမာ အမွေဆက်ခံခြင်း (သို့) မေတ္တာအလှောက် ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ရယူခဲ့ခြင်းများ။	☐ ဟုတ် ☐ မဟုတ်

ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုရှိ ကြေညာလွှာဖြည့်သွင်းသူ၏ ကတိဝန်ခံချက် (ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုရှိ ကြေညာလွှာဖြည့်သွင်းသူ မရှိပါက ဤအဆင့်ကိုဖြည့်သွင်းရန်မလိုပါ။)			
အထက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များသည် ကျွန်ုပ် သိရှိ ယုံကြည်သမျှ မှန်ကန်ပြည့်စုံပါကြောင်း ကျွန်ုပ်သိရှိရသော အချက်အလက်အားလုံးအရ ဝန်ခံလက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။ (မှတ်ချက်။ စာရွက်စာတမ်းလိပ်ညာတင်သွင်းခြင်းသည် ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။)			
ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုရှိ ကြေညာလွှာ ဖြည့်သွင်းသူ လက်မှတ်		ရက်စွဲ (ရက်၊ လ၊ နှစ်)	
ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုရှိ ကြေညာလွှာ ဖြည့်သွင်းသူ အမည်		အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်	
လုပ်ငန်းအမည်		လုပ်ငန်းလိပ်စာ	
လုပ်ငန်း၏ အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်			
ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်		အီးမေးလ်လိပ်စာ	

အခွန်ထမ်း(သို့) ကိုယ်စားလှယ်၏ ကတိဝန်ခံချက်			
အထက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များသည် ကျွန်ုပ် သိရှိ ယုံကြည်သမျှ မှန်ကန်ပြည့်စုံပါကြောင်း ကျွန်ုပ်သိရှိရသော အချက်အလက်အားလုံးအရ ဝန်ခံလက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။ (မှတ်ချက်။ စာရွက်စာတမ်းလိပ်ညာတင်သွင်းခြင်းသည် ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။)			
လက်မှတ်		ရက်စွဲ (ရက်၊ လ၊ နှစ်)	
ပုဂ္ဂိုလ်စု ကိုယ်စား ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းကိုယ်စား သို့မဟုတ် တရားဝင်တာဝန်ယူမဖြေရှင်းနိုင်သောသူကိုယ်စား လက်မှတ် ရေးထိုးသူဖြစ်ပါက အမည်အပြည့်အစုံကိုဖော်ပြပါ။		ရာထူး	

အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ နှင့် ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) တို့အရ ပေးပို့ရမည့် စုပေါင်း တင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေကြေးညာလွှာအတွက် ယေဘုယျညွှန်ကြားချက်များ

မည်သူသည် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ ဝင်ငွေကြေးညာလွှာ တင်သွင်းရမည်နည်း။

မည်သူမဆို အခြေပစ္စည်းတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်လျှင် ယင်းသို့ပြုလုပ်သည့်နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခွန်ပေးဆောင်ထိုက်သော တန်ဖိုးရှိသည့်အပြင် မြတ်စွန်းငွေရှိပါက ဝင်ငွေကြေးညာလွှာကို ပေးပို့ရမည်။ သို့ရာတွင် လွှဲပြောင်းခြင်းဆိုရာ၌ အမွေဆက်ခံခြင်း၊ အဖိုးစားနားမပါဘဲ မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်းတို့ မပါဝင်ပါ။ အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေကို ဤကြေးညာလွှာတွင်သာ ဖော်ပြရမည်ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်တင်သွင်းရသည့် ဝင်ငွေကြေးညာလွှာတွင် မဖော်ပြရပါ။

အခြေပစ္စည်းမှ မြတ်စွန်းငွေ ဆိုသည်မှာ အခြေပစ္စည်းတစ်ခုအား ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ (သို့) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း ပြုလုပ် ရာမှရရှိသော မြတ်စွန်းငွေကိုဆိုလိုသည်။ မြတ်စွန်းငွေဆိုသည်မှာ စုစုပေါင်းရရှိသည့်တန်ဖိုးမှ ယင်းပစ္စည်းအားဖြည့်စွက်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျသည့် မတည်စရိတ်ကို နုတ်ထားသည့် အသားတင်အမြတ်ငွေကိုဆိုလိုသည်။ အခြေပစ္စည်းဆုံးရှုံးမှုများကို အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ သို့မဟုတ် အခြား အခွန်ပေးဆောင်ထိုက်သော ဝင်ငွေများနှင့် ခုနှိမ်၍ မရပါ။

အခြေပစ္စည်း ဆိုသည်မှာ မြေ၊ အဆောက်အအုံနှင့် ယင်းတို့၏အခန်းများ၊ ယာဉ်နှင့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မ-တည်ပစ္စည်းများကို ဆိုလိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် အစုရှယ်ယာနှင့်ကတိဝန်ခံချုပ်တို့အပြင် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ၊ ယင်းတို့ကဲ့သို့သော အလားတူစာချုပ်စာတမ်းများ ပါဝင်သည်။ ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်ဆိုသည်မှာ ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေးဥပဒေတွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ငွေချေး သက်သေခံလက်မှတ်ကို ဆိုလိုသည်။

ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံသား၊ ပြည်တွင်းနေနိုင်ငံခြားသား၊ ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၊ ပြည်တွင်းပုဂ္ဂိုလ်စုလုပ်ငန်း၊ ကုမ္ပဏီ၊ သမဝါယမအသင်း (သို့) နိုင်ငံတော်ပိုင် စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းတို့သည် ပြည်တွင်းမှဖြစ်စေ၊ ပြည်ပမှဖြစ်စေရရှိသော အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအားလုံးအပေါ် အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သည်။ ပြည်ပနေနိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော ပြည်ပစီးပွား ရေးလုပ်ငန်းများအတွက်မူ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှရရှိသော အခြေပစ္စည်းမြတ်စွန်းငွေအပေါ်တွင်သာ အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သည်။

မည်သည့်ကြေးညာလွှာပုံစံကို တင်သွင်းရမည်နည်း။

ဝင်ငွေနှစ်တစ်နှစ်အတွင်းပြုလုပ်သည့် အရောင်းအဝယ် တစ်ခုချင်းစီအလိုက်ရရှိသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေများကို ရောင်းချလဲလှယ်၊ လွှဲပြောင်း ခြင်းအလိုက်တင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေကြေးညာလွှာ အသုံးပြု၍ အစီရင်ခံတင်သွင်းနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ဝင်ငွေနှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ပြုလုပ်သည့် အရောင်းအဝယ်များမှ အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအားလုံးကို တစ်နှစ်စာလုံးအတွက် တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း တင်သွင်းလိုပါက စုပေါင်းတင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေကြေးညာလွှာဖြင့် တင်သွင်းနိုင်ပါသည်။ အသုံးပြုသည့် ပုံစံအလိုက်တင်သွင်းရမည့် သတ်မှတ်ချိန် သည်လည်း မတူညီပါ။

ရောင်းချ၊ လဲလှယ်၊ လွှဲပြောင်းခြင်းအလိုက် တင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေကြေးညာလွှာကို မည်သည့် အချိန်တွင် တင်သွင်းရမည်နည်း။

ဤကြေးညာလွှာကို အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများ ပြုလုပ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀)အတွင်း ကြေးညာလွှာတင်သွင်းရမည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် (က) ယင်းပစ္စည်းကို ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်သော စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့်နေ့ သို့မဟုတ် (ခ) ယင်းပစ္စည်းကို လက်ရောက်လွှဲပြောင်းပေးသည့်နေ့တို့အနက် စောရာနေ့ကို ဆိုလို သည်။ အကယ်၍ ကြေးညာလွှာတင်သွင်းခြင်းအတွက် နောက်ဆုံးထားဆောင်ရွက်ရမည့်နေ့ရက်သည် ရုံးပိတ်ရက် သို့မဟုတ် အစိုးရက ပြန်တမ်း ထုတ်ပြန်သည့် အလုပ်ပိတ်ရက်ဖြစ်ပါက ယင်းနေ့နှင့် နောက်တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သော အများပြည်သူရုံးဖွင့်ရက်တွင် တင်သွင်းရမည်။

စုပေါင်းတင်သွင်းသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေကြေးညာလွှာကို မည်သည့်အချိန်တွင် တင်သွင်းရမည်နည်း။

နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများအားလုံးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဝင်ငွေနှစ်ကုန်ဆုံးသည့်နေ့မှ (၃) လအတွင်း တင်သွင်းရမည်။ အကယ်၍ကြေးညာလွှာတင်သွင်းခြင်းအတွက် နောက်ဆုံးထားဆောင်ရွက်ရမည့်နေ့ရက် သည် ရုံးပိတ်ရက် သို့မဟုတ် အစိုးရက ပြန်တမ်းထုတ်ပြန်သည့် အလုပ်ပိတ်ရက်ဖြစ်ပါက ယင်းနေ့နှင့် နောက်တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သော အများပြည်သူ ရုံးဖွင့်ရက်တွင် တင်သွင်းရမည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဝင်ငွေနှစ် အတွက် စုပေါင်းတင်သွင်းသည့် ကြေးညာလွှာကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား တင်သွင်းရမည်။

အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအပေါ် စည်းကြပ်သည့်အခွန်ကို မည်သည့်အချိန်တွင် ပေးသွင်းရမည်နည်း။

အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအပေါ် စည်းကြပ်သည့်အခွန်ကို အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်း ခြင်းများ ပြုလုပ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း ပေးဆောင်ရမည်။

ဒဏ်ကြေးငွေများ

ကြေညာလွှာ တင်သွင်းထိုက်သူ ဖြစ်သော်လည်း သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ပါက အောက်ပါဒဏ်ကြေးငွေ နှစ်ရပ် အနက်မှ များရာဒဏ်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်ရမည်-

- ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ပမာဏ၏ ၅% အပြင် တင်သွင်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့်နေ့ရက်မှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က စည်းကြပ်မှုပြုလုပ်သည့် အချိန်ကာလအထိ ကြေညာလွှာတင်သွင်းရန် ဆက်လက်ပျက်ကွက်နေသည့် တစ်လချင်းစီအတွက် သို့မဟုတ် တစ်လ၏အစိတ်အပိုင်း အတွက် ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ပမာဏ၏ ၁%။
- ငွေကျပ်တစ်သိန်း။

ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ပမာဏတွင် အရစ်ကျ ပေးဆောင်ရသည့် အခွန်များလည်းပါဝင်သည်။

ကြေညာလွှာအချိန်မီတင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ရက်အတွင်း အခွန်ပေးဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါက အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေနှင့်အညီ အချိန်တိုးမြှင့်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ကြိုတင်လျှောက်ထား၍ ခွင့်ပြုချက်ရရှိပါက ဒဏ်ကြေးငွေချမှတ်ခြင်းနှင့် ရာဇဝတ်ကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုခံရခြင်းမှ လွတ်ကင်းနိုင်ပါသည်။

ကြေညာလွှာတွင် မမှန်ကန်သောဖော်ပြချက် သို့မဟုတ် ချန်လှပ်ထားခဲ့သောအကြောင်းအချက်တစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခွန်ကိုလျော့နည်း ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် လျော့နည်းပေးဆောင်ခဲ့ဖွယ်ရှိပြီး အဆိုပါဖော်ပြချက် သို့မဟုတ် ချန်လှပ်ထားချက်သည် အခွန်ထမ်းက ကြိုတင်ကြံရွယ် ချက်ဖြင့်ပြုလုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် လျစ်လျူခြင်းဖြစ်ပါက အောက်ဖော်ပြပါ ဒဏ်ကြေးငွေတစ်ရပ်ရပ်ကို ပေးဆောင်ရမည်-

- လျော့နည်းပေးဆောင်သည့် အခွန်ပမာဏသည် ကျပ် သိန်း ၁၀၀၀ ထက် ကျော်လွန်လျှင် သို့မဟုတ် ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်၏ ၅၀% ထက် ကျော်လွန်လျှင် လျော့နည်းပေးဆောင်သည့် အခွန်ပမာဏ၏ ၇၅%။
- အထက်ပါအချက်နှင့် အကျိုးမဝင်ပါက လျော့နည်းပေးဆောင်သည့် အခွန်ပမာဏ၏ ၂၅%။

မှားယွင်းသော သို့မဟုတ် လမ်းလွဲစေနိုင်သောဖော်ပြချက်ကို တင်ပြသဖြင့် စည်းကြပ်မှုပြုလုပ်ရာတွင် အမှန်ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသော အခွန် အောက်လျော့နည်းပေးဆောင်ခဲ့ဖွယ်ရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ အမှန်ပြန်အမ်းရမည့်ငွေထက် ပိုမိုပြန်အမ်းခဲ့ဖွယ်ရှိလျှင်ဖြစ်စေ ဒဏ်ကြေးငွေတစ်သိန်းငါးသောင်း အပြင် အောက်ပါဒဏ်ကြေးငွေတို့အနက် များရာဒဏ်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်ရမည်-

- အမှန်ကျသင့်သည့်အခွန်နှင့် လျော့နည်းစည်းကြပ်ခဲ့နိုင်ဖွယ်ရှိသည့် အခွန်တို့၏ခြားနားသည့်ပမာဏ။
- အမှန်ပြန်အမ်းရမည့်ငွေကြေးနှင့် ပိုမိုပြန်အမ်းခဲ့နိုင်ဖွယ်ရှိသည့် ငွေကြေးတို့၏ခြားနားသည့်ပမာဏ။

အခွန်ကြေညာလွှာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်းသည် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေအရ အခွန်စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆောင်ရွက်ခြင်းကို တမင်ဟန့်တား ခြင်း သို့မဟုတ် ဟန့်တားရန်အားထုတ်ခြင်းပြုလုပ်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရပါက တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်နှစ်သိန်း ငါးသောင်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်သည်။

အသေးစိတ် ညွှန်ကြားချက်များ

အထွေထွေ။ ယခုအခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေများကို ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနသို့ အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများအလိုက် သို့မဟုတ် နှစ်အလိုက် တင်ပြရမည်။ အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ် နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများအလိုက် တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါက အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအပေါ်စည်းကြပ်သည့် အခွန်ကြေညာလွှာကို အရောင်း အဝယ်ပြုလုပ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း တင်သွင်းရမည်။ စုပေါင်း၍ တစ်စုတစ်စည်းတည်းတင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါက ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဝင်ငွေနှစ် (၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်) အတွင်း အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများအားလုံးကို စုပေါင်း၍ တင်ပြရမည်။

အခွန်ထမ်း၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ

အလျားကွက် (ဃ) ။ အကယ်၍ သင့်အနေဖြင့် ဤအခွန်အပိုင်းအခြားကာလအတွင်း ယခင်တင်သွင်းခဲ့သော ကြေညာလွှာကို ပြင်ဆင်ခြင်းဖြစ်ပါက “ပြင်ဆင်ထားသည့် ကြေညာလွှာ”ဟူသည့် အကွက်တွင် အမှတ်ခြစ်ပါ။ သင့်အနေဖြင့် သင်၏ယခင်ကြေညာလွှာ တင်သွင်းချိန်မှစ၍ သင်၏လိပ်စာကို ပြောင်းလဲခဲ့ပါက “လိပ်စာပြောင်းလဲခြင်း” ဟူသည့် အကွက်တွင် အမှတ်ခြစ်ပါ။ ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီဖြစ်ပါက “ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့်ကုမ္ပဏီ” ဟူသည့် အကွက် တွင် အမှတ်ခြစ်ပါ။

အပိုင်း က ၊ အထွေထွေ

နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း သို့မဟုတ် ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည့်ရက်အတွင်း ပြုလုပ်သည့် အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများကို ဖြည့်စွက်ရန် အပိုင်း က တွင် နေရာမလုံလောက်ပါက ရောင်းချ၊ လဲလှယ်၊ လွှဲပြောင်းခြင်းတစ်ခုစီ၏ အသေးစိတ် စာရင်းတစ်ခုစီကို ပူးတွဲဖော်ပြပါ။ ပူးတွဲစာရင်းမှ စုစုပေါင်းစာရင်းချုပ်ကို အပိုင်း က၊ စာတိုင်(က)နှင့် (ခ)တွင် ဖော်ပြပါ။

အပိုင်း က ၊ ဒေါ်လှိုက်ကွက်(က)

ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ (သို့) အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းပြုလုပ်သည့် အခြေပစ္စည်း တစ်ခုစီကိုဖြစ်ပါ။ (ဥပမာ။ XYZ အာမခံကုမ္ပဏီ ၏ အများပိုင်အစုရှယ်ယာ ၁၀၀) အမွေဆက်ခံခြင်း (သို့) မေတ္တာအလှောက်ပေးကမ်းခြင်းနှင့် လှူဒါန်းပစ္စည်းများ လွှဲပြောင်းခြင်းများ မပါဝင်ပါ။

အပိုင်း က ၊ ဒေါ်လှိုက်ကွက် (ခ)

လက်ခံရရှိသည့် စုစုပေါင်း ငွေပမာဏကို ဖြည့်ပါ။ အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကြေး၊ ပွဲစားခကော်မရှင်ခ၊ (သို့) အပိုင်း က ရှိ အခြားအသုံးစရိတ်များ နုတ်ရန် မလိုပါ။ ထိုအသုံးစရိတ်များကို အပိုင်း ခ တွင် ဖြည့်ပါ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းပြုပါက ယင်းပစ္စည်း၏ ကာလတန်ဖိုးကို ဖော်ပြပါ။ ကာလတန်ဖိုးဆိုရာ တွင် ထိုလွှဲပြောင်းခြင်းပြုသည့်နေ့တွင် ယင်းပစ္စည်းနှင့် အလားတူ ပစ္စည်း၏တန်ဖိုးဖြစ်ပြီး မေတ္တာအလှောက် ပေးကမ်းသည်ဖြစ်စေ၊ လူအချင်းချင်း သွေးသားတော်စပ်မှုမရှိပဲ လွှဲပြောင်းသည်ဖြစ်စေ ယင်းတန်ဖိုးသည် အကျိုးဝင်သည်။

အကယ်၍ လက်ခံရရှိသည့်စုစုပေါင်းငွေပမာဏသည် နိုင်ငံခြားငွေဖြစ်ပါက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရယူသည့်နေ့၌ အစိုးရမှထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်နှုန်းအရ မြန်မာကျပ်ငွေသို့ပြောင်းလဲတွက်ချက်ရမည်။

အပိုင်း ခ၊ အထွေထွေ

နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း သို့မဟုတ် ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည့်ရက်အတွင်းပြုလုပ်သည့် အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများကို ဖြည့်စွက်ရန် အပိုင်း ခ တွင် နေရာမလုံလောက်ပါက ရောင်းချ၊ လဲလှယ်၊ လွှဲပြောင်းခြင်းတစ်ခုစီ၏ အသေးစိတ်စာရင်းတစ်ခုစီကို ဇယားတစ်ခုတွင် ဖြည့်၍ ပူးတွဲဖော်ပြပါ။ ပူးတွဲစာရင်းမှ စုစုပေါင်းစာရင်းချုပ်ကို အပိုင်း ခ၊ ဒေါ်လှိုက်ကွက်(ခ)၊ (ဂ)နှင့် (ဃ) တွင် ဖော်ပြပါ။

အပိုင်း ခ၊ ဒေါ်လှိုက်ကွက် (ခ)

အခြေပစ္စည်း၏ မူလတန်ဖိုးကို ဖြည့်ပါ။ အကယ်၍ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ဝယ်ယူထားခြင်းဖြစ်ပါက ပစ္စည်းဝယ်ယူသည့်နေ့၌ အစိုးရမှထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းအရ မြန်မာကျပ်ငွေသို့ ပြောင်းလဲတွက်ချက်ရမည်။ အခြေပစ္စည်းကိုရယူခဲ့ရာတွင် အမှန်ကုန်ကျသည့် မူလတန်ဖိုးကို တိကျစွာ မသိနိုင်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံခြင်း (သို့) မေတ္တာအလှောက် ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ရယူခဲ့လျှင် (ဒေါ်လှိုက်ကွက် (ခ) တွင် ဖော်ပြထား သည့်အတိုင်း) ယင်းပစ္စည်းကို ရယူခဲ့သည့်အချိန်၌ ပေါ်ပေါက်သောကာလတန်ဖိုးကို ယင်းအခြေပစ္စည်း၏ မူလတန်ဖိုးအဖြစ် မှတ်ယူရမည်။ အခြေ ပစ္စည်းတစ်ခုခုသည် ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁ရက်နေ့မတိုင်မီ အခွန်ထမ်းပိုင်ဖြစ်ခဲ့လျှင် မူလတန်ဖိုးကို အဆိုပါနေ့ရက်၌ ပေါ်ပေါက်သော ယင်းပစ္စည်း၏ ကာလတန်ဖိုးဟု မှတ်ယူရမည်။ အမိပွယ် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုချက်အမှတ်၊ ၂/ ၂၀၁၉ အရ အငှားချထားသူသည် ငှားရမ်းခြင်းအတွက် ပရီမီယံ (Lease Premium) လက်ခံရရှိခြင်းသည် ငှားရမ်းမှုသဘောတူညီချက်နှင့်အညီ လွှဲပြောင်းပေးရန်အတွက် အဆိုပါ ငှားရမ်းခြင်းအတွက် ပရီမီယံ (Lease Premium) ကို လက်ခံရရှိခြင်းဖြစ်ပါသဖြင့် ယင်းသို့ ထိတွေ့၍မရသော ပစ္စည်း (အခွင့်အရေး) ကို အဖိုးစားနားဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးခြင်းသည် ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်းမဟုတ်သကဲ့သို့ ရောင်းချခြင်းလည်း မဟုတ်ပါသောကြောင့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ တွက်ချက်ရာ၌ မည့်သည့်ကုန်ကျစရိတ်မျှ နှုတ်ပယ်ခွင့်မရှိသည့်အပြင် အငှားပိုင်ဆိုင်သူထံ ယင်းသို့ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်လွှဲပြောင်းပေးခြင်းအတွက် မူလတန်ဖိုးကို “သုည” ဟု သတ်မှတ်တွက်ချက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း ခ ၊ ဒေါ်လှိုက်ကွက် (ဂ)

အခြေပစ္စည်းကို ရယူရာတွင်လည်းကောင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းရာတွင်လည်းကောင်း ကုန်ကျသည့် စရိတ်များဖြစ်ပါ။ အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကြေး၊ စာရွက်စာတမ်းကြေး၊ ရှေ့နေခများ၊ ပွဲစားခများ၊ အကျိုးဆောင်ခများ၊ အဆိုပါ အခြေပစ္စည်း၏ သက်တမ်း တိုး အသုံးပြုနိုင်ရန် ကုန်ကျသည့် အသုံးစရိတ် အားလုံးပါဝင်သည်။

ဝင်ငွေခွန်မှ နုတ်ပယ်ခွင့်ရှိသော အခြေပစ္စည်းအား ပြင်ဆင်သည့် ကုန်ကျစရိတ်ကို ထည့်သွင်းခြင်းမပြုရ။ ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁ ရက်နေ့မတိုင်မီ သင့်ထံသို့ အခြေပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ရယူခြင်းရှိပါက ယင်းနေ့ရက်မတိုင်မီ ကုန်ကျထားသော ယင်းအခြေပစ္စည်းဆိုင်ရာ မတည်အသုံးစရိတ် ထည့်သွင်းရန် မလိုအပ်ပါ။

အပိုင်း ခ ၊ ဒေါ်လှိုက်ကွက် (ဃ)

ဝင်ငွေခွန်အတွက် ရည်ရွယ်၍ ယခင်နှစ်များက နုတ်ယူခဲ့သောပမာဏ (သို့မဟုတ် နုတ်ယူရန်ရှိသော်လည်း မနုတ်ခဲ့သည့်ပမာဏ) နှင့် နုတ်ပယ်ခွင့် မရှိပါ။ ယခုနှစ်အတွက် တန်ဖိုးလျော့ကို နုတ်ပယ်ခွင့်မရှိပါ။ သို့ရာတွင် ယင်းပစ္စည်းအား ရယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့သောနှစ်အတွက် တန်ဖိုးလျော့ငွေကို ခံစားခွင့် ရှိသည်။ ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁ရက်နေ့မတိုင်မီ ယင်းပစ္စည်းအား ရယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပါက ထိုကာလအတွက် တန်ဖိုးလျော့ငွေကို မနုတ်ရပါ။

အပိုင်း ဂ

ဘဏ္ဍာနှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်း၏စုစုပေါင်းတန်ဖိုးသည် ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ထက် ပိုမိုသော မြတ်စွန်းငွေအပေါ် အခွန်စည်းကြပ်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ္ဍာနှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခြေပစ္စည်း၏စုစုပေါင်းတန်ဖိုးသည် ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ထက် ကျော်လွန်ပါက စုစုပေါင်း ပမာဏအပေါ်တွင် (ကျပ်သိန်း ၁၀၀ အပါအဝင်) ဝင်ငွေခွန် ကျသင့်စေမည်ဖြစ်သည်။

အပိုင်း ၈ ၊ အလျားကွက် ၄

ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများသည် ကုမ္ပဏီရှိ အစုရှယ်ယာများ၊ မ-တည်အပိုင်ပစ္စည်းများသည် အခြေပစ္စည်းများကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်မဆို ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်းကြောင့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေပေါ်ပေါက်လျှင် အောက်တွင် မြတ်စွန်းငွေနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ဖော်ပြထားသော အခွန်နှုန်းများအတိုင်း ဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်ရမည်။

အခွန်စည်းကြပ်ရမည့် အသားတင်အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ(ကျပ်)	ဝင်ငွေခွန် (ကျပ်)
၀ - ၁၀၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀	အလျားကွက် ၃ ပမာဏ × ၄၀%
၁၀၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ - ၁၅၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀	၄၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ + အလျားကွက် ၃ ရှိ ၁၀၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ ကျော် ပမာဏ × ၄၅%
၁၅၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ နှင့် အထက်	၆၂,၅၀၀,၀၀၀,၀၀၀ + အလျားကွက် ၃ ရှိ ၁၅၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ ကျော် ပမာဏ × ၅၀%

အလျားကွက် (၄) တွင် သတ်မှတ်ရက်တစ်ခုတွင် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေနှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းများအားလုံးအတွက် အခွန်ပမာဏကို ဖော်ပြပါ။ ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း အားလုံးအတွက် အခွန်ကို အဆိုပါ အခြေပစ္စည်းရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းဖြစ်ပေါ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအား နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ရရှိပါက ကျသင့်အခွန်ကို ရရှိသည့်နိုင်ငံခြားငွေအမျိုးအစားအတိုင်း ပေးဆောင်ရမည်။ သို့ရာတွင် ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်း ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများသည်အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအပေါ် ကျသင့်အခွန်ပမာဏကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် (နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ရရှိသည့် အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေအပါအဝင်) နိုင်ငံခြားငွေဖြည့်မှုသည် မြန်မာကျပ်ငွေဖြင့်သာ ဖြည့်သွင်းရမည်။

အပိုင်း ၈ ၊ အလျားကွက် ၅

ပေးဆောင်ထားသောကြိုတင်ခွန်စုစုပေါင်း။ သက်ဆိုင်ရာကာလအတွက် ပေးဆောင်ခဲ့သော အခြေပစ္စည်းမှမြတ်စွန်းငွေ ကြိုတင်ခွန်စုစုပေါင်းကို ဤ အလျားကွက်တွင် ဖြည့်ပါ။

အပိုင်း ၈ ၊ အလျားကွက် ၆

ယခုနှစ်သို့သယ်ယူလာသော ယခင်နှစ်တွင်ပိုမိုပေးဆောင်ထားခဲ့သော အခွန်ပမာဏ။ ဤနှစ်အခွန်အတွက် အသုံးပြုရန် ဆုံးဖြတ်ထားသော ယခင်နှစ်မှ ပိုမိုပေးဆောင်ထားခဲ့သော အခွန်ပမာဏကို ဤအလျားကွက်တွင် ဖြည့်ပါ။

အပိုင်း ၈ ၊ အလျားကွက် ၇

ပေးဆောင်ရန်ကျန်ပမာဏ။ အလျားကွက် ၇ ရှိ ပမာဏသည် ကြေညာလွှာတင်သွင်းသည့်အချိန်တွင် ပေးဆောင်ရမည့် ပေးဆောင်ရန်ကျန်အခွန်ဖြစ် သည်။

ကျသင့်အခွန်ကို www.ird.gov.mm website မှတစ်ဆင့် MPU Debit Card ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်ခွဲများမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ် ၏ CBM-Net (RTGS) စနစ်ရှိ Customer Credit Transfer Function (CCT) ကို အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ၊ အီလက်ထရောနစ် ငွေပေးချေမှုစနစ်များဖြင့် ဖြစ်စေ ပေးဆောင်နိုင်ပါသည်။ MPU၊ CBM-Net မှတစ်ဆင့် ပေးဆောင်ခြင်းများအတွက် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သက်ဆိုင်ရာငွေစာရင်းသို့ အခွန်ငွေ လက်ခံရရှိသည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနမှ လုံခြုံမှုအဆင့် (QR Code) ပါသော အခွန်ငွေလက်ခံရရှိကြောင်း အကြောင်းကြားစာ အား အီးမေးလ် မှတစ်ဆင့် ပေးပို့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကြားစာအား ချလန်ကဲ့သို့ပင် မှတ်တမ်းအဖြစ် သိမ်းထားရမည်။

အပိုင်း ၈ ၊ အလျားကွက် ၈

ပို၍ပေးဆောင်ထားသောပမာဏ။ အလျားကွက် ၈ ရှိ ပမာဏသည် အခွန်ကြေညာလွှာတွက်ချက်မှုမှန်ကန်ပါက ယခုကြေညာလွှာတင်သွင်းသည့်နှစ် အတွက် ပို၍ပေးဆောင်ထားသော ပမာဏဖြစ်သည်။

အခွန်ထမ်းပေးဆောင်ထားသည့် အခွန်ပမာဏသည် စည်းကြပ်သည့်ပမာဏ သို့မဟုတ် ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည့် ပမာဏထက် ကျော်လွန်နေပါ က ယင်းပိုငွေကို ပြန်အမ်းမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းသို့ပြန်အမ်းရာတွင် -

- (က) အခွန်ထမ်းပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် စည်းကြပ်ပြီးသည့် အခွန်၊ အတိုး သို့မဟုတ် ဒဏ်ကြေးငွေ များကို ခုနှိမ်မည်၊
- (ခ) ထို့ပြင် ကျန်ရှိသည့်ပြန်အမ်းငွေပမာဏမှ လာမည့် ၁၂ လအတွင်း အခွန်ထမ်းပေးဆောင်ရမည့်အခွန်တာဝန်ကို ကြိုတင်ခွန်အဖြစ် ခုနှိမ်မည်၊
- (ဂ) အထက်ပါ (က)၊ (ခ) နှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ပြန်အမ်းရန်ရှိသည့် ပမာဏအားလုံးကို ပြန်အမ်းပေးမည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ပြန်အမ်းငွေ သို့မဟုတ် ခုနှိမ်ခွင့်ကို စည်းကြပ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ကာလကုန်ဆုံးပြီး ခြောက်နှစ်အတွင်း အခွန်ထမ်းက လျှောက်ထားတောင်းခံခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းကာလအတွင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တွေ့ရှိဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်မှသာ ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်သည်။

အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ပိုမိုပေးသွင်းခဲ့သော ပမာဏကျန်ရှိနေပြီး ယင်းကို နောင်လာမည့်အခွန်နှစ် အတွက် အသုံးပြုလိုပါက အလျားကွက် ၈ ရှိ အကွက်တွင် အမှတ်ခြစ်ပါ။

အပိုင်း ဃ ၊ အလျားကွက် ၁ နှင့် ၂

ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်း ဆိုသည်မှာ သင်၏ မိသားစုဝင်တစ်ဦးဦးကို ဆိုလိုသည်။ (အဖိုး၊ အဖွား၊ မိဘ၊ သားသမီး၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမများ)။ အခွန်ထမ်းမှ အစုရှယ်ယာ အနည်းဆုံး ၅၀% ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီလည်း ပါဝင်သည်။

ကာလတန်ဖိုးနှင့် အနီးစပ်ဆုံးတူညီသောဈေးနှုန်းဖြင့်ရောင်းချခြင်း ဆိုသည်မှာ သွေးသားတော်စပ်မှုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကြား လွတ်လပ်စွာ လွှဲပြောင်း၊ ရောင်းချခြင်းဖြစ်သည်။ လွှဲပြောင်းရောင်းချသည့် ဈေးနှုန်းသည် သင့်လျော်မှန်ကန်သည့် ဈေးနှုန်းဖြစ်ကြောင်း သေချာရန် လိုအပ်ပါသည်။

အပိုင်း ဃ ၊ အလျားကွက် ၃

ကာလတန်ဖိုး ဆိုသည်မှာ သွေးသားတော်စပ်မှုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကြား လွတ်လပ်စွာ လွှဲပြောင်းရာတွင် ထိုလွှဲပြောင်းပစ္စည်းနှင့် အလားတူ ပစ္စည်း၏ လွှဲပြောင်းနေရက်ရှိ တန်ဖိုးကို ဆိုလိုသည်။

ဆောင်ရွက်ခယူ၍ ကြေညာလွှာ ဖြည့်သွင်းသူ၏ ကတိဝန်ခံချက်

ဤကြေညာလွှာမတင်သွင်းမီ စာမျက်နှာ ၃ ၌ ဆောင်ရွက်ခယူ၍ ကြေညာလွှာဖြည့်သွင်းသူ (ဥပမာ။ သင်၏ စာရင်းကိုင် သို့မဟုတ် စာရင်းစစ်ဆေးသူ) အား ဝန်ခံကတိပြု လက်မှတ်ရေးထိုးစေရမည်။ အကယ်၍ သင်၏ဝန်ထမ်းမှ ဆောင်ရွက်ပါက ဤအပိုင်းတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးရန် မလိုအပ်ပါ။ မှတ်ချက်။ စာရွက်စာတမ်းလိမ်ညာတင်သွင်းခြင်းသည် ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အခွန်ထမ်း (သို့) ကိုယ်စားလှယ်၏ ကတိဝန်ခံချက်

ဤကြေညာလွှာကို မတင်သွင်းမီ စာမျက်နှာ ၃ တွင် လက်မှတ်ထိုးရမည်။

- ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းဖြစ်ပါက ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှ လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။
  - သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့ဖြစ်ပါက ဥက္ကဋ္ဌ (သို့) အတွင်းရေးမှူးမှ လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။
  - ကုမ္ပဏီဖြစ်ပါက ကုမ္ပဏီ၏ ကိုယ်စားလှယ်၊ အတွင်းရေးမှူး၊ အထွေထွေမန်နေဂျာ (သို့) မန်နေဂျာမှ လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။
  - နိုင်ငံတော်ပိုင်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါက၊ စီမံရေးရာ(သို့) ငွေစာရင်းဌာနမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမှ လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။
- မှတ်ချက်။ စာရွက်စာတမ်းလိမ်ညာတင်သွင်းခြင်းသည် ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။